

predlog tov. Malenškove sklep, da naj sek-cija še enkrat skuša urediti vprašanje natu-ralnih stanovanj ob selitvi, ker nas zadeven odlok ni zadovoljil.

Za poverjenika za učiteljske gospodarske institucije je bil izvoljen tov. Rant. Josip Lapajne, preds. Rupret V., tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR DESNI BREG je zborovalo dne 15. ma-ja 1935. v Mariboru. Od 111 vpisanih, navzo-čih 89, t. j. 80%.

Tov. predsednik je po pozdravu dal be-sedo tov. Lavriču, ki je končal svoj referat o »življenjski šoli«, katerega je podal na osnovi dolgoletnih razglabljanj in prakse. Debata o referatu se bo vršila po hospitaciji na šoli referenta.

Nato je v referatu: »Moji vtisi ob pre-gledovanju šole« podal tov. Vranc pregledno sliko vtisov, ki jih je dobil ob priliki pregle-dovanja, katero ga je prepričalo, da se v pre-težni večini dela v smislu sodobne pedagogi-ke, tako glede koncentracije snovi, aktivnosti dece in medsebojne zveze učencev. Ideal nad-zorovanja mu je: prijateljski obisk, ki naj prinese dobrohotne nasvete, podporo in po-moč celotnemu šolskemu delu.

V dialogu sta nam podala tov. Hren in Vranc v ciklusu: »Učiteljski gospodarski dan«, nastanek in zgodovinski razvoj združ-ništa, ter njega ogromni pomen, in podrobno razpravljala o naših stanovskih gospodarskih organizacijah, katere smo do sedaj mnogo za-postavljali, a se jih bomo morali čim tesneje okleniti, kajti, šele na gospodarsko trdnem temelju je mogoče uspešno graditi močno organizacijsko in prosvetno stavbo.

Vsi predavatelji so bili deležni pohvale zborovalcev.

Po predčitanju važnejših dopisov se je do-ložil dan izletnega zborovanja na dne 15. ju-nija 1935. v Sv. Lovrencu na Pohorju.

Petrovič Simon, preds. Šeško Ivan, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V LJU-TOMERU je zborovalo 13. aprila v Radencih. Zbrali smo se vkljub neprijetnemu vre-menu v precejšnjem številu.

Predsednik, tov. Mavrič, nas je uvoda-ma informiral o delu in težnjah organizacije; očrtal obljube prosvetnega ministra, tihoče se zidave šole, izenačenja disciplinskega postop-ka učiteljstva z ostalim uradništvom, popra-ve krivic učiteljem-vojakom, nastavitve brez-poselnih in vprašanja učbenikov. — Omenil je tudi obisk bana dr. Puce v Ljutomeru, ka-teremu se je poklonila deputacija našega društva. — Tov. Porekar je sporočil zboru pozdrave ban. šol. nadz. g. Drnovška, ki se je baš tega dne mudil v Ljutomeru.

Gospodarski referat tov. Hrena je preči-tal in komentiral članstvu tov. Ivanjšič. Po daljši debati se je izvolil 6 članski odbor, ki ima nalogo razmišljati, kako naj bi se težnje, delo in dohodki vseh teh različnih gop-spodarskih panog centralizirali.

Pri obravnavi dopisov je članstvo skle-nilo:

1. V polni meri podpiramo resolucijo ma-riborskega učiteljskega društva, naj ostane učiteljska šola v Mariboru neokrnjeno ohran-jena — in dodajamo, naj se vanjo sprejema-jo tudi absolventi meščanskih šol.

2. Razvrstitev namestitve učiteljskih ab-iturientov naj se nujno ravna po gmotnih raz-merah poudincev. Dalje naj odloča o učiteljevih dolžnostih in pravicah samo mero-dajna oblast po zakonu in naj se lajki ne vmešavajo v naše zadeve.

3. Učiteljski dom naj bi bil cenejši — in naj bi sprejemal tudi ženski naraščaj.

4. Ker nas »Učit. tovaris« obvešča o vseh važnih dogodkih in problemih učiteljskega stanu odklanjamo obvezno naročitev »Narod-ne prosvete«.

Zadnje zborovanje bo v juniju.

K. Maurič, preds. M. Klemenčič, taj.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠKOFJI LOKI je zborovalo v soboto dne 11. maja v narodni šoli v Selcah nad Škofjo Loko in je bila udeležba kljub vsem težkočam kar zado-voljivo lepa.

Zborovanje je otvoril in vodil društveni predsednik tov. Vojteh Debeljak, ki je podal uvodoma obsežno situacijsko poročilo zlasti iz stanovsko-političnih in šolsko upravnih vi-dikov. Razmotrival se je disciplinski postopek, pravilnik k zakonu o narodnih šolah, o učite-ljicah ženskih ročnih del, draginjskih dokla-

dah, težkočah, ki se imajo z njimi boriti no-vinci, monopolizaciji učbenikov, učnih načrtih in drugo. S posebnim, spontanim navdušenjem je bil za tem sprejet predlog, da se izrečejo obema učiteljema, narodnima poslancema tov. Pleskoviču in Doberšku čestitke.

Izčrpno tajniško poročilo tov. Košce je obsegalo vse okoliščine in gradivo, v kolikor je bilo aktualno, nato pa je podala poročilo blagajničarka tov. Anica Terpinova, ki je zla-sti vabila članstvo, naj svoje obveznosti nap-ram organizaciji redno in sproti poravnava. Sicer je število zaostankarjev nizko a ven-dar... V blagajni mora biti red.

Referat o bolniškem zavarovanju učitelj-stva je izostal zaradi obolelosti podpredsed-nika tov. Kokalja, toda učiteljstvo je kljub temu sklepalo o zavarovanju. Do zaključka

pa ni prišlo, ker so si bila mnenja zelo delje-na in je bilo slednjič vprašanje le preloženo na drugo zborovanje.

Vzorno predavanje o šolski disciplini je imel tov. Košca, ki je prikazal vse zmote, ki se širijo sem in tje pri našem učiteljskem delu. Grajal je ekstreme in slednjič poudaril, da je najboljša disciplina prisrčna vez učitelja z mladino.

Nič manj zanimiva niso bila nato izva-janja tov. Možeta Franceta, ki je razmotrival uspehe učnega travišča v Selcih. Njegove svo-jevrstne, a čisto nove misli so žele največji uspeh in si je ogledalo učiteljstvo travišče tudi na licu mesta.

Z nekaterimi slučajnostmi je bilo zboro-vanje zaključeno.

Debeljak Vojteh, preds. Košca Franc, taj.

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

* V Nemčiji je duh nemških šol prenasie-čen z idejo pangermanstva. V zadnji številki »Reichszeitung für deutsche Erzieher« piše g. Herman Dichl, da mora po priključitvi Sarske delati vsak učitelj na to, da se bo tudi delta Visle priključila k Nemčiji. V Nemčiji morajo biti tudi katehetje v »Savezu Socialno-nacio-nalnih učiteljev«. Z novim odlokom so razpu-ščen roditeljski sveti, ustanovljeni 1919 leta. Odlok ustanavlja mesto njih »Schulgemeinde«, katerih člani so učitelji, starši in delegati hitlerjevske mladine. Šolski upravitelj je uradni predsednik in si izbira 5 članski svet »Jugendwalter« nazvan.

* V Pragi se bo vršila od 1. do 8. jul. t. l. II. celotedska počitniška konferenca mlade-ga učiteljstva v Pragi. K referatom so se pri-javili tudi minister dr. Beneš (Delo za mir in čehoslovaško prizadevanje za svetovno sode-lovanje), prof. dr. J. Kozak (Razmerje verstva in cerkve do demokracije in socialnega vpra-šanja), docent dr. J. L. Fischer (Naš naciona-lizem in socialno vprašanje), poslanec dr. Ja-roslav Stransky (Svetovni in domači politični pregled). Informacije se dobe na naslov: Svaz uč. čl. v Prahe VI. Vratislavova ul. č. 8.

* V Norveški so uč. uvideli težak nolo-zaj države in sami pristali na 2—4% znižano plačo. Kdor se je protivil je zgubil vso plačo.

* V Španiji je odkazala vlada v l. 1933./34. za 4000 novih postavljenj 4 milijone pezov. Koncem preteklega leta je postavila 10 novih zgradb s 122 oddelki in učilnicami. Španski parlament je nakazal 28 milijonov pezov za šolsko reformo.

* V Litvi je bilo v preteklem šol. letu 2836 šol s 7855 učitelji in 301.398 učenci. Števi-lo šol in učencev raste od leta do leta. V letu 1932./33. je bilo 2794 šol in 7626 učiteljev. Na tisoč prebivalcev je prišlo v letu 1931./32. 117 učencev, v naslednjem letu 121, a v letu 1933./34., 123. Visoki šoli sta dve: Univerza Vitolda Velikega in poljedelska akademija v Dantovi. Na univerzi je bilo v letnem semes-tru 4277 studentov (3051 moških, 1226 ženskih). Srednjih šol je 55 s 994 učitelji in 15.433 dijaki. Učiteljskih šol je 9 z 962 kandidatoma.

* V Belgiji sta dve vrsti sred. šol: sred-nja šola (ecoles moyennes) in višja srednja šola (athenees royaux); zato se deli izobraz-ba učiteljstva v dve stopnji. Učitelji srednjih šol I. stopnje se izobražujejo v srednješolskih učiteljskih zavodih. V ta zavod imajo dostop kandidati (-nje), ki so dovršili 18 let in ma-turo na srednji šoli. Studij traja 2 leti in se deli v tri oddelke: literarni, jezikovni in ma-tematično-narodnoslovnji. Od 34 teden. učnih ur je sedem odmerjenih pedagogiki (4 teorije in 3 prakse). Za višjo srednjo šolo se izobra-žuje učiteljstvo na univerzi. Pravico do pouče-vanja jim daje t. zv. agregacija iz filozofije, literature in prirodnih ved. Ta studij traja 5 let in obsega eksperimentalno pedagogiko, metodiko izbranih predmetov, praktično vež-banje. Diplome, ki dovoljujejo poučevanje v omenjenih zavodih so štiri: za poučevanje zgodovine in literature za prirodne in mate-matične vede, za germanistične vede in za pedagoške vede. Pri tem izpitu se mora izka-zati vsak z diplomu, ki ga opravičuje do poučevanja na I. stopnji. Od bodočih profesor-jev pedagoške se zahteva vsaj osemletna praksa v osnovni ali srednji šoli I. stopnje.

* »Osrednja vzgoja« na deželi v Angliji. V Angliji so ustanovili tako imenovane »osrednje šole«, katere obiskujejo otroci iz daljne in bližnje okolice in to popolnoma brezplačno. Ena izmed najbolj znanih šol te vrste je v Alord-u v grofiji Lincolnshire. Alord je mestoce z 2000 prebivalci, toda šola je ena najboljših te vrste v vsej deželi. 500 otrok obiskuje to šolo. Osem omnibusev oskrbuje prevoz šolarjev brezplačno v raz-dalji do 10 km. Pouk je posebno praktičen. Razen navadnih predmetov se uče dečki tudi tesarstva v tesarski delavnici (po 3 ure na te-den), dve uri na teden pa se praktično udeje-štvujejo na vrtu. Deklice pa se uče kuhanja in šivanja. Ko dovrše šolarji enajsto leto, se uče znanosti — kemije, fizike in biologije, posebno z ozirom na poljedelstvo. Imajo do-bro opremljeno delavnico, kjer delajo razne poljedelske poskuse. V delavnici imajo tudi sobo za filmske predstave. Filme jim brez-plačno izposojuje »Kraljevski inštitut« v Lon-donu. Da ni šola brez radia, je umevno, saj imajo angleške radiopostaje za šole vsak dan kaj na programu. — Ta šola uživa poseben sloves glede prehranjanja otrok. Za 2 pe-nija (okrog 3 Din v naši valuti) dobe otroci dobro kosilo (sestoječe iz mesa, zelenjave, mlečnih jedi in sadja), 250—300 otrok kosi dnevno v šoli, in kar je najbolj zanimivo, skoraj vse delo opravljajo deklice same. Zato določijo vsak dan 12 deklic.

Šolstvo v Turčiji

Ko je bila leta 1923. proglašena Turčija za republiko z Mustafom Kemalom kot preziden-tom na čelu, je proglasila vlada za najnujnejši program dvig kulturnega nivoja turškega pre-bivalstva. To naj bi dosegla z ljudskimi tečajji in z reformo svojega šolstva, ki je bilo pod prejšnjim režimom močno zapostavljeno. Tur-ška vlada je posvetila temu programu vso skrb in pozornost ter je dosegla velike uspehe.

ORGANIZACIJA ŠOLSTVA V LETIH 1923 do 1934.

Spočetka je posvetila vso pozornost izda-janju osnovnih šolskih zakonov in ukinitvi dotadnjega šolskega stanja. Organizacija je bila sledeča:

Materinske šole: Po anketi, razglašeni v letu 1924. so bile te šole organizirane po vzor-cu ostalih evropskih držav še posebej po Fröb-lovih otroških vrtcih. Vanje imajo dostop otroci 4 leta stari, brez razlike na spol. So brez plačne in jih vzdržuje država. Vlada je sama dala vzgojiti v posebnih tečajjih vzgoji-teljice, za katere pa je pozneje ustanovila po-sebne zavode namenjene izključno za izobra-ževanje učiteljice za materinske šole.

Osnovne šole (Silmektepler). V stari Tur-čiji so bile osnovne šole deloma pet- deloma šestredne in jih je bilo razmeroma malo. (4894 šol z 336.061 učencem v 1923 letu.) Uprava teh šol je bila poverjena raznim činite-ljem: ministrstvu šol, ministrstvu verstva, tu-jim šolam etc. Turška vlada je začela svojo reformno delavnost s tem, da je z zakonom 3. marca 1924. izenačila večino teh šol in jih podredila ministrstvu šol. Poučevanje na os-novnih šolah je proglasila za brezplačno in je končno z zakonom od 23. marca 1931. izdala

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
Izprava optik
Ljubljana, Stari trg 6

priporoča: naočnike, šipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

KDOR OGLAŠUJE
TA NAPREDUJE!

ZNIŽANE CENE

dvokoles, otroških, igračnih, invalid-skih vozikov, prevoznih tričiklov, motorjev, šivalnih strojev. Ceniki franco. »TRIBUNA« F. BATJEL, tovarna dvokoles in otroških vozikov, LJUBLJANA, Karlovska 4

Pelikan
RADIRKA

ZA NAVADNE
KOPIRNE
IN BARVNE
SVINČNIKE

GÜNTHER WAGNER k. d.,

Zagreb — Poštni predal št. 94

Novo!

Slike z Jadrana

velikost 42×52 cm. Slike so v bakrotisku (po fotografijah), katerim je priložen kratek popis

1. Baika na otoku Krku
2. Mesto Rab na otoku Krku
3. Slapovi Krke pri Skra-dinu
4. Šibenik
5. Pogled na Trogir z otoka Ciova
6. Pogled na Split
7. Dubrovnik
8. Pogled na Kotorški za-liv z Lovčena

Cena serije 8 slik nalepljena na lepenki s platnениm robom Din 80.— nenalepljena Din 30.—. Posamezne slike se ne prodajajo! Za cenj. naročila se priporočata

Knjigarni »Učiteljske tiskarne«
v Ljubljani in podružnica v Mariboru